

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
SLUŽBA ZA ODNOSI Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 47, 1000 Ljubljana

T: 01 478 74 00
F: 01 478 74 25
E: pr.mop@gov.si
www.mop.gov.si

UKOM
predlagam.vladi@gov.si

Številka: 0913-98/2014/3
Datum: 2. 10. 2014

Zadeva: Predlog 6080-256: Predlog o zamenjavi tetrapakov
Zveza: e-pošta, z dne 30. 9. 2014 (Številka: 0913-98/2014/1)

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na 6080-256: Predlog o zamenjavi tetrapakov.

PREDLOG

Moj predlog se nanaša na tetrapake, ketere imamo največ namenjene za mleko. Kot že vemo embalaža iz tetrapaka ni enako reciklirana kot je papir, temveč se zelo težko reciklira. To bi lahko zmanjšali tako, da bi vse tetrapake zamenjali s tistim, kar se lahko reciklira (kot je naprimer steklenica). Mleko je ena izmed potrebnih surovin med ljudmi in se mleko veliko uporablja in embalažo tudi hitro zavržemo. Čas bi bil, da se to čim hitreje začne ukrepati ali se odstrani vse tetrapake in zamenja s steklenicami ali plastiko ali pa se iznajde novi način za take surovine in da bi bilo čim manjše obremenjevanje na okolje.

ODGOVOR

Embalaža ima pomembno družbeno in gospodarsko funkcijo, saj se potrošniki pogosto odločamo o nakupu enakovrednih izdelkov na podlagi embalaže. Proizvajalci izdelkov pri izbiri embalaže upoštevajo zahteve o kakovosti embalaže, kot so npr. zahteve o varnosti, varovanju zdravja in higieni embaliranih izdelkov ali veljavne zahteve o prevozu, upoštevajo pa tudi zahteve in navade potrošnikov. Poleg tega se lahko da v promet samo tista embalaža, ki v skladu z Direktivo 94/62/ES o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, izpolnjuje vse bistvene zahteve, povezane z varstvom okolja. To so zahteve za izdelavo in sestavo embalaže, zahteve za primernost embalaže za ponovno uporabo ter zahteve za primernost odpadne embalaže za predelavo (recikliranje, kompostiranje, energetska predelava). V ta namen so pripravljene tudi ustrezni SIST EN standardi. Embalaža proizvajalca, ki pri proizvodnji embalaže uporablja te standarde, se šteje za skladno z vsemi okoljskimi zahtevami. Dajanja v promet embalaže, ki izpolnjuje določbe omenjene direktive, ni mogoče prepovedati. To pomeni, da ni mogoče »odstraniti vseh tetrapakov in jih zamenjati s steklenicami ali plastiko«, kot je predlagano v zgornjem predlogu.

»Tetrapak« je popularno ime embalaže, ki se razvršča med sestavljeno (kompozitno) embalažo, in sicer po vodilnem proizvajalcu tovrstne embalaže. Gre za embalažo, sestavljeno iz kartona in polietilenske folije ali kartona, polietilenske folije in aluminija, ki si sledijo (od zunaj navznoter): polietilen, karton, polietilen, aluminij, polietilen. Glavni embalažni material (cca. 75%) je karton, zaradi katerega je embalaža lahka, vendar stabilna. Polietilenska folija (cca. 20%) varuje embaliran izdelek pred vlago in onemogoča, da bi se karton sprijel z aluminijem. Aluminijeva folija (cca. 5%) ščiti izdelek pred kisikom in svetlobo. S tem se pri sobni temperaturi ohranja prehrabna vrednost in okus hrane/pijače v embalaži. Če je embalaža aseptična, ostane

embalirana hrana ali pijača sveža in okusna tudi do šest mesecev, brez konzervansov in shranjevanja v hladilniku. Zaradi velike stabilnosti embalaže ne prihaja do razlivanja hrane/pijače ob uporabi. S tem se prispeva k varstvu okolja, saj se količine zavržene hrane zmanjšajo, zmanjša se tudi poraba energije, potrebne za shranjevanje hrane.

V predlogu je napačno navedeno, da se tovrstna embalaža zelo težko reciklira. To seveda ni res. Vsa sestavljena kartonska embalaža se lahko reciklira v papirnicah. Sestavljeno kartonsko embalažo se namoči v velikih posodah z vodo in intenzivno meša. Zaradi mešanja se papirna vlakna hitreje razpustijo. Vlakna absorbirajo vodo, v nadaljevanju se z njimi ravna enako kot pri predelavi drugega odpadnega papirja in kartona. Primesi (plastika, aluminij) lebdijo na površini ali potonejo in se zlahka odstranijo. Postopek običajno traja od 15 do 30 minut. Iz tako predelanega kartona se izdelujejo kartonske škatle, pisarniški papir, toaletni papir, papirnate brisače ali časopisni papir...

Reciklirati je mogoče tudi plastično in aluminijevo folijo. Obstajajo različni postopki ločevanja obeh materialov – piroliza, kemična obdelava... Postopek pirolize za ločevanje aluminija od polietilena se izvaja npr. v Španiji.

Glede prednosti in slabosti povratne embalaže prehranskih izdelkov naj poudarimo samo to, da obvezno predpisovanje povratne embalaže ni primerno, saj se s tem proizvajalcem nalaga odgovornost za zagotavljanje varnosti njihovih izdelkov, pri čemer bi morali upoštevati tudi možnost, da je potrošnik, preden je embalažo vrnil v sistem, le-to uporabil za shranjevanje drugih snovi, lahko tudi nevarnih (npr. čistila, kemikalije...), ki ne smejo priti v stik s hrano. Za uvedbo povratne embalaže, ki je namenjena za stik s hrano, bi moral proizvajalec zagotoviti sistem vračanja (transporta), čiščenja in nadzora, ki zahteva porabo dodatnih kemikalij (čistil), lahko pa tudi večjo porabo energije kot ločeno zbiranje odpadkov in njihovo recikliranje. Ne smemo pozabiti, da proizvajalci embalaže (sem sodijo tudi uvozniki embaliranih izdelkov in embalerji) že plačujejo stroške ravnanja z odpadno embalažo v okviru družb za ravnanje z odpadno embalažo. Seveda pa jim zakonodaja daje tudi možnost, da se odločijo za povratno embalažo, s čimer se izognejo plačilu stroškov za ravnanje z odpadno embalažo.

Sicer pa je odločitev vsakega posameznega potrošnika, katere izdelke in v kakšni embalaži bo izbral. V kolikor bodo proizvajalci zaznali upad prodaje izdelkov, embaliranih v določeno vrsto embalaže ali željo potrošnikov po spremembi embalaže, bodo svojo proizvodnjo nedvomno prilagodili željam oz. zahtevam kupcev, v kolikor to ne bo vplivalo na izpolnjevanje na začetku omenjenih predpisanih zahtev glede varnosti, varovanja zdravja in higiene embaliranih izdelkov.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za okolje in prostor